

Po poradę zgłosił się syn zmarłego. Spadkodawca w chwili śmierci był pracownikiem. Klient zapytuje kto będzie dziedziczył odprawę pośmiertną oraz inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy. W chwili śmierci spadkodawca miał 2 synów (36 i 39 lat, bez orzeczenia o stopniu niepełnosprawności lub równoważnym) oraz żonę.

Odprawa pośmiertna jest to uprawnienie własne rodziny przysługujące z mocy kodeksu pracy i prawo do jej otrzymania jest prawem zupełnie niezależnym od kwestii spadkobrania. Pozostałe świadczenia należy wypłacić spadkobiercom zgodnie z postanowieniem sądu w sprawie podziału spadku.

Zgodnie z art. 93 § 1 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy – dalej k.p. w razie śmierci pracownika w czasie trwania stosunku pracy lub w czasie pobierania po jego rozwiązaniu zasiłku z tytułu niezdolności do pracy wskutek choroby, rodzinie przysługuje od pracodawcy odprawa pośmiertna. Odprawa pośmiertna przysługuje następującym członkom rodziny pracownika:

- 1) małżonkowi (jest);
- 2) innym członkom rodziny spełniającym warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej na podstawie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Omówiono z klientem przesłanki ust. 2 dot. renty rodzinnej (art. 67 i 68 ustawy o emeryturach i rentach z FUS). Żaden ze spadkobierców ustawowych nie spełnia tych wymogów.

Zgodnie ze stanowiskiem wyrażonym przez Sąd Najwyższy: odprawa pośmiertna jest to uprawnienie własne rodziny, przysługujące z mocy kodeksu pracy, należy stwierdzić, że prawo do otrzymania odprawy jest prawem zupełnie niezależnym od kwestii spadkobrania (zob. uchwała SN z dnia 15 grudnia 1975 r., I PZP 46/75, OSNCP 1976, Nr 6, poz. 123).

Zatem, w omawianym przypadku prawo do odprawy pośmiertnej przysługuje małżonce zmarłego.

Należy zaznaczyć, iż jeżeli po zmarłym pracowniku pozostał tylko jeden członek rodziny uprawniony do odprawy pośmiertnej, przysługuje mu odprawa w wysokości połowy odpowiedniej kwoty.

W przypadku pozostałych świadczeń ze stosunku pracy zastosowanie będzie miał art. 33 pkt 7 ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy stanowiący, że do majątku osobistego każdego z małżonków należą m.in. wierzytelności z tytułu wynagrodzenia za pracę lub z tytułu innej działalności zarobkowej jednego z małżonków.

Tym samym roszczenie o wypłatę świadczeń związanych ze stosunkiem pracy stanowiło składnik majątku osobistego pracownika ponieważ świadczenia te stają się majątkiem wspólnym małżeńskim z chwilą ich otrzymania, co jeszcze nie nastąpiło.

Dlatego pozostałe świadczenia należy wypłacić spadkobiercom zgodnie z postanowieniem sądu o stwierdzenie nabycia spadku / poświadczenie dziedziczenia.